

Lietuvos gyventojai apie nesąžiningus susitarimus sporte

Tyrimo rezultatai

RINKOS TYRIMAI IR KONSULTACIJOS

Informacija apie tyrimą

Tyrimo tikslas: išsiaiškinti Lietuvos gyventojų požiūrį į nesąžiningus susitarimus sporte bei pasiruošimą imtis sankcijų.

Tai reprezentatyvi Lietuvos gyventojų apklausa (N=1012 respondentų, 15-74 metai).

Tyrimo atlikimo data: 2013 m. spalio-lapkričio mėn.

Apklausos dalyvių socialinės demografinės charakteristikos:

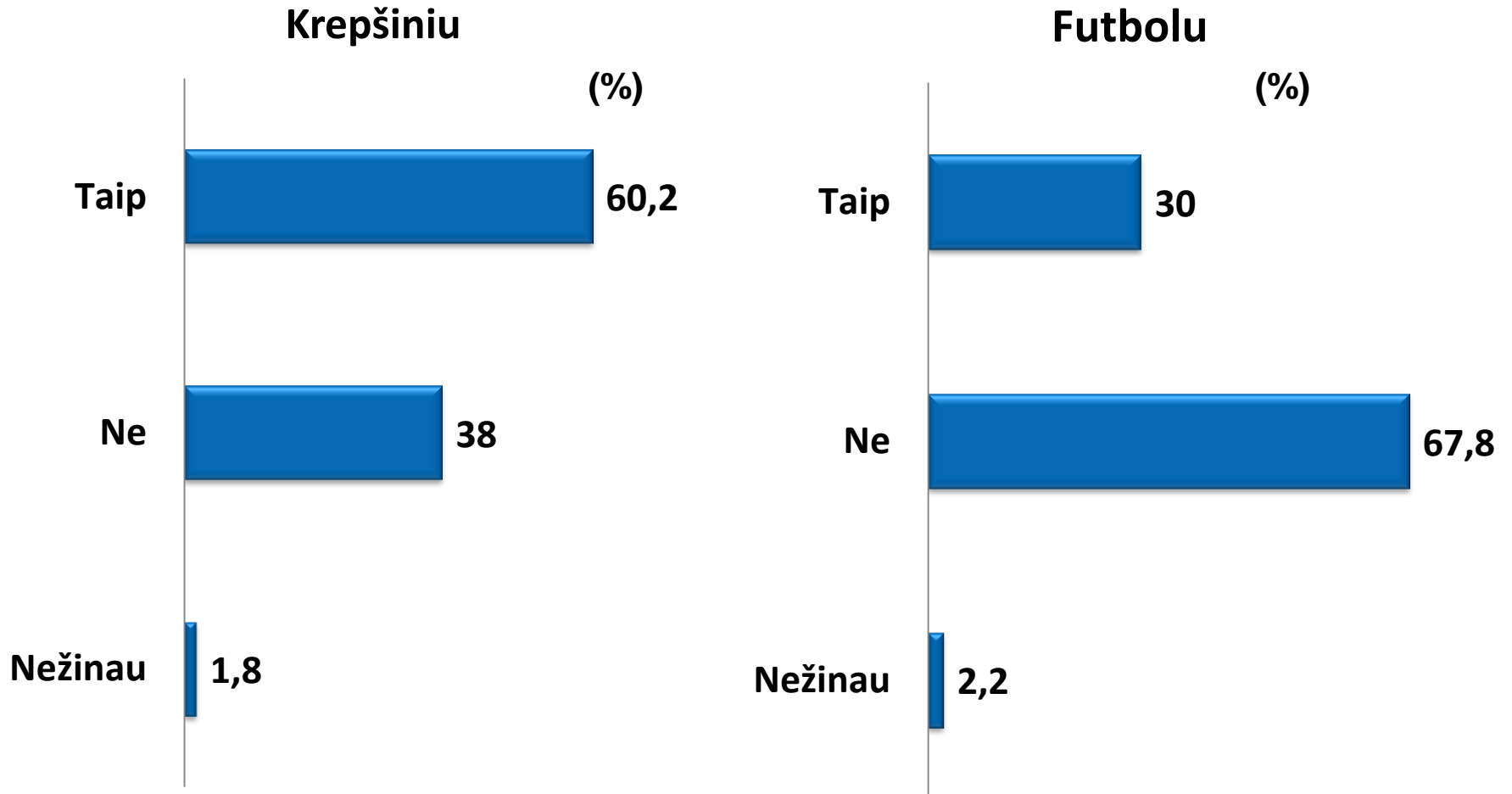
Lytis:	Proc.
Moterų	55
Vyrų	45
Amžius	
15-29	25
30-49	28
50-74	47
Gyvenamosios vietos tipas	
Didmiestis	41
Miestas	27
Kaimas	32

Apklausą 2013 m. spalio- lapkričio mėn. atliko UAB „VISEO“. Tyrimą organizavo „Transparency International“ Lietuvos skyrius (TILS), prie metodologijos kūrimo prisidėjo bei konsultacijas teikė sociologijos prof. Aleksandras Dobryninas ir dr. Salomėja Zaksaitė.

Tyrimą finansuoja Europos Komisija (EK) pagal projektą Nr. EAC-2012-0568 apie nesąžiningus susitarimus sporte (*angl. “Staying on side: How to stop match fixing”*). EK negali būti laikoma atsakinga už bet kokį čia pateiktos informacijos panaudojimą.

Domėjimasis krepšiniu ir futbolu Lietuvoje

Ar Jūs domitės tokiomis sporto šakomis?

Domėjimasis sporto šaka: krepšinis

38 proc. apklausos dalyvių teigia, kad krepšiniu greičiau nesidomi (15 proc.) ar tikrai nesidomi (23 proc.). Krepšiniu greičiau nesidomi nei domisi moterys (19 proc. , tarp vyrų tokių yra 9 proc.), 50 metų asmenys ir vyresni (17 proc.). Šioje grupėje skirtumų tarp gyvenančių skirtingo tipo gyvenamojoje vietovėje nėra (atitinkamai tarp gyvenančių kaime ir mieste yra po 15 proc., o tarp gyvenančių didmiestyje – 14 proc.).

23 proc. apklausos dalyvių teigia, kad krepšiniu jie visai nesidomi. Šioje grupėje dominuoja moterys (34 proc.). Tarp vyrų tokių yra 10 proc.. Taip pat šiai grupei priskirtini yra 50 metų ir vyresni asmenys (31 proc.).

Tarp jaunesnių nei 50 metų tokių yra apie 17 proc. Esminių skirtumų tarp gyvenančių skirtingose gyvenamosios vietos tipuose nėra (atitinkamai 25 proc. didmiestyje, 24 proc. kaime ir 20 proc. mieste).

Domėjimasis sporto šaka: futbolas

Dvigubai mažiau apklausos dalyvių, lyginant su domėjimusi krepšiniu, domisi futbolu (30 proc.). Tarp jų futbolo aistruolių yra 13 proc. (tie apklausos dalyviai, kurie minėjo, kad tikrai domisi futbolu) ir greičiau besidominančių šia sporto šaka yra 17 proc.

Tarp futbolo aistruolių dominuoja vyrai (27proc.). Tarp moterų tokių yra 2 proc. Šios sporto šakos aistruoliai yra jaunesni nei 50 metų asmenys (atitinkamai amžiaus grupėje 15-29 m. tokių yra 16 proc., amžiaus grupėje 30-49 m.– 19 proc.). Tarp vyresnių nei 50 metų futbolo aistruolių yra 8 proc. Futbolo aistruolių didmiesčiuose yra 18 proc., miestuose – 12 proc. Mažiausiai ši sporto šaka populiari tarp gyvenančių kaime – atitinkamai 8 proc.

17 proc. apklausos dalyvių greičiau domisi futbolu nei nesidomi. Šiai grupei priskirtini vyrai (31 proc.), jaunesni nei 50 metų asmenys (atitinkamai amžiaus grupėje 15-29 m. tokių yra 25 proc., amžiaus grupėje 30-49 m. – 19 proc. ir amžiaus grupėje 50-74 m. – 12 proc.) bei gyvenantys didmiestyje (18 proc.), mieste (17 proc.) ir kaime (15 proc.).

Domėjimasis sporto šaka: futbolas

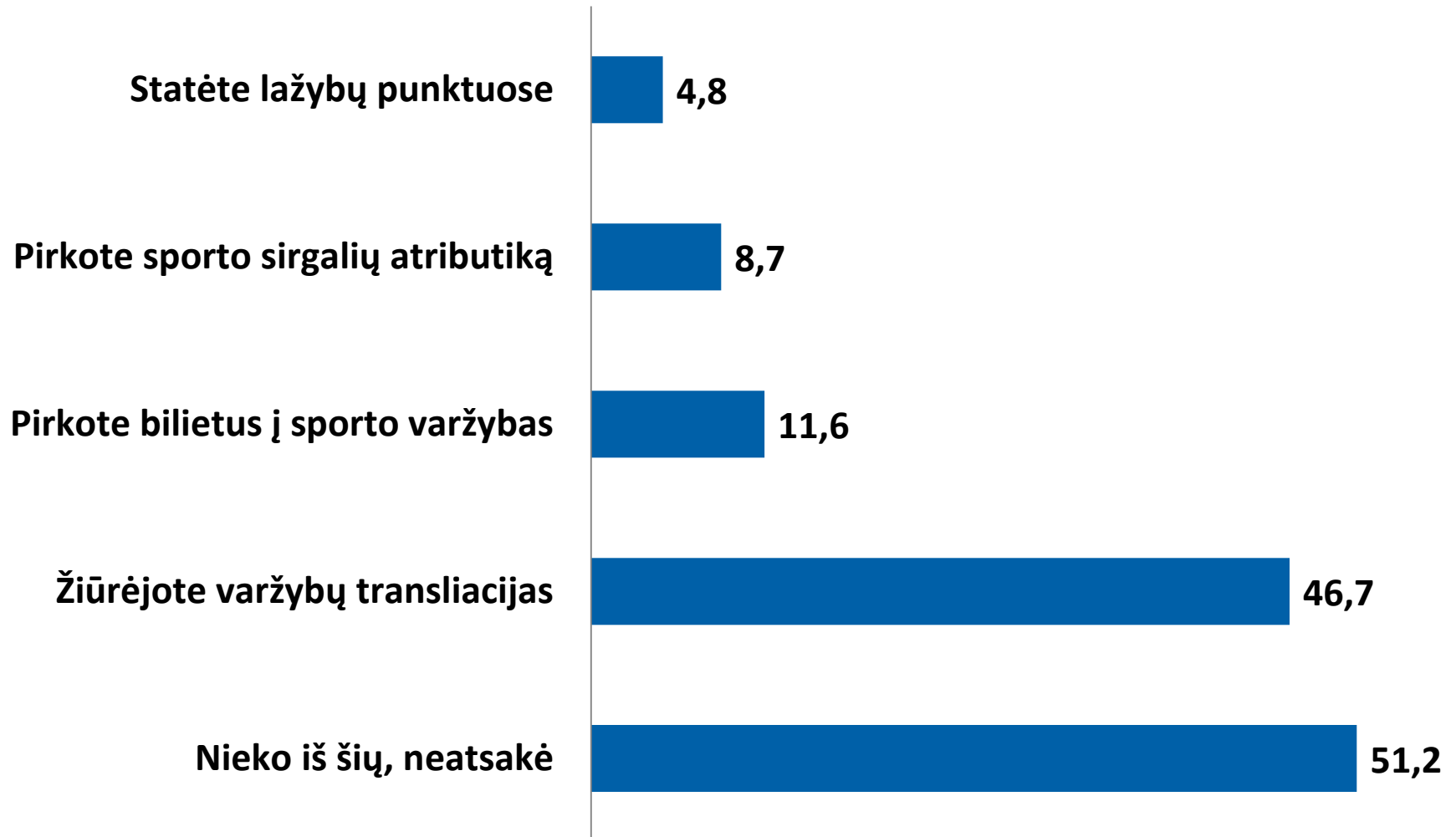
68 proc. apklausos dalyvių teigia, kad futbolu greičiau nesidomi (24 proc.) ar tikrai nesidomi (44 proc.).

24 proc. apklausos dalyvių apibūdina save kaip asmenis, kurie greičiau nesidomi futbolu nei domisi. Tokį domėjimąsi dažniau mini vyresni nei 50 m. apklausos dalyviai (26 proc.) bei gyvenantys kaime (28 proc.) ar mieste (29 proc.).

44 proc. apklausos dalyvių teigia, kad futbolu jie visai nesidomi. Šioje grupėje dominuoja moterys (66 proc.). Tarp vyrų tokių yra 16 proc. Taip pat šiai grupei priskirtini yra 50 metų ir vyresni asmenys (51 proc.). Tarp jaunesnių nei 50 metų apklausos dalyvių tokių yra amžiaus grupėje 15-29 m. – 36 proc. ir amžiaus grupėje 30-49 m. - 39 proc. Daugiau apklausos dalyvių, kurie nesidomi futbolo sporto šaka, yra tarp gyvenančių didmiestyje (46 proc.) ir kaime (45 proc.). Tarp gyvenančių mieste tokių yra 40 proc..

Domėjimasis krepšiniu ir futbolu Lietuvoje

Ar per paskutinius 3 metus jūs...?

Domėjimasis krepšiniu ir futbolu

Varžybų transliacijos. Daugiau nei pusė apklausos dalyvių (51 proc.) per paskutinius 3 metus žiūrėjo varžybų transliacijas. Varžybų transliacijas dažniausiai žiūrėjo vyrai (64 proc.). Tarp moterų tokių yra 41 proc. Šias transliacijas dažniau žiūrėjo jaunesni nei 50 m. apklausos dalyviai (atitinkamai 15-29 m. amžiaus grupėje tokių yra 63 proc., 30-49 m. amžiaus grupėje – 60 proc.). Tarp 50 m. ir vyresnių tokių yra 40 proc.

Didžiausia varžybų transliacijų auditorija yra didmiesčiuose: per paskutinius 3 metus sporto varžybas žiūrėjo 66 proc. gyvenančių didmiestyje. Tarp gyvenančių kaime tokių yra 43 proc. ir mieste – 39 proc..

Biliety pirkimas į sporto varžybas. 12 proc. apklausos dalyvių minėjo, kad per paskutinius 3 metus jie pirkė bilietų į sporto varžybas. Aktyviais sporto varžybų stebėtojais yra vyrai (20 proc.), jaunesni nei 50 metų apklausos dalyviai (atitinkamai 15-29 m. amžiaus grupėje tokių yra 19 proc., 30-49 m. amžiaus grupėje – 17 proc. Tarp 50 m. ir vyresnių apklausos dalyvių tokių yra 4 proc. Taip pat gyvenantys didmiestyje dažniausiai pirkė bilietus į sporto varžybas per paskutinius 3 metus (21 proc.). Tarp gyvenančių mieste tokių yra 9 proc. ir kaime – 2 proc.

Domėjimasis krepšiniu ir futbolu

Sporto sirgalių atributika. 9 proc. apklausos dalyvių teigė, kad pirko sporto sirgalių atributikos. Tokia elgsena būdinga vyrams (14 proc.), jaunesniems nei 50 metų (15-29 m. amžiaus grupėje tokių yra 16 proc. ir 30-49 m. amžiaus grupėje – 12 proc.) bei gyvenantiems didmiestyje (11 proc.) ir mieste (9 proc.).

Sporto sirgalių atributiką pirko 4 proc. moterų, 3 proc. 50 metų ir vyresni apklausos dalyviai, 6 proc. gyvenantys kaime.

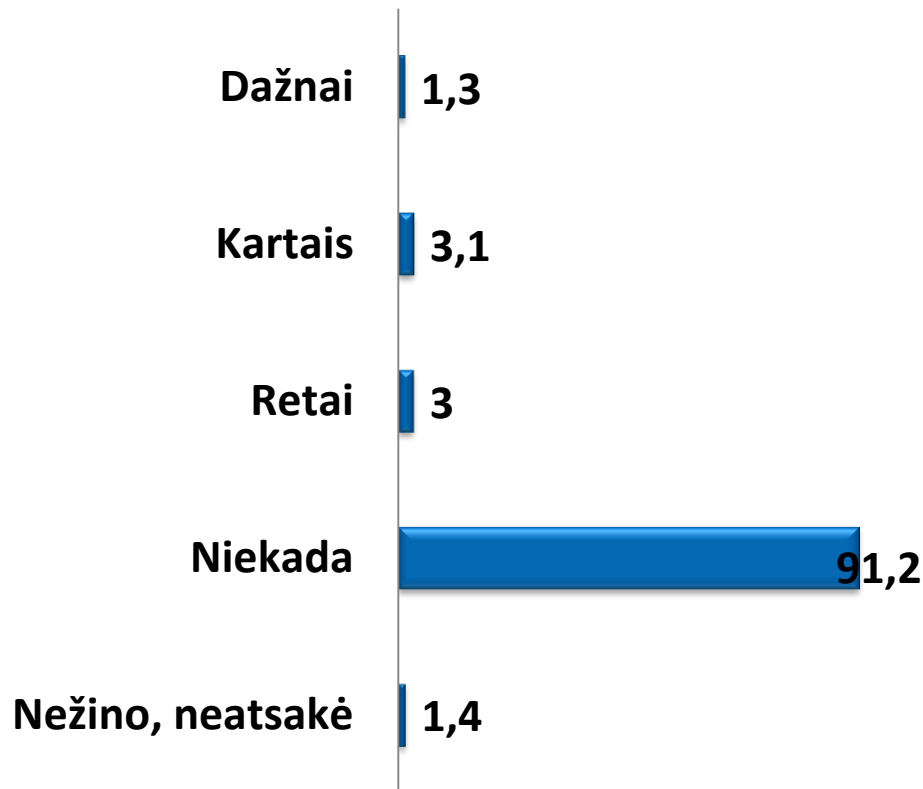
Lažybų punktai. 5 proc. apklausos dalyvių teigia, kad per paskutinius 3 metus jie statė lažybų punktuose. Statyti lažybų punktuose dažniau linkę vyrai (9 proc.), jaunesni nei 30 metų (12 proc.) bei gyvenantys didmiestyje (9 proc.).

47 proc. apklausos dalyvių nepasirinko nė vienos išvardintos pozicijos. Šiai grupei priskirtini moterys (58 proc.), 50 metų ir vyresni asmenys (59 proc.) bei gyvenantys kaime (57 proc.) ar mieste (56 proc.).

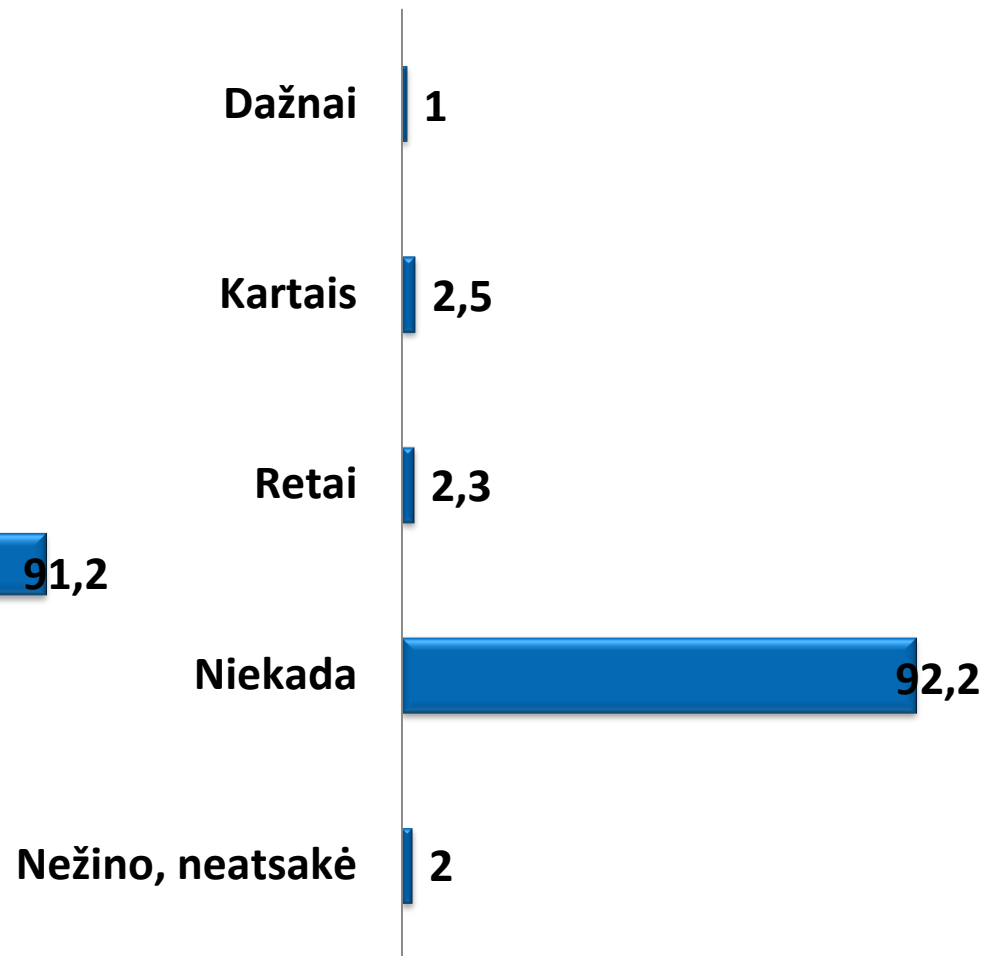
Sąžiningumo svarba sporte

Ar Jūs esate statęs/stačiusi lažybų punktuose dėl rungtynių rezultatų šiose sporto šakose?

Krepšinio (%)

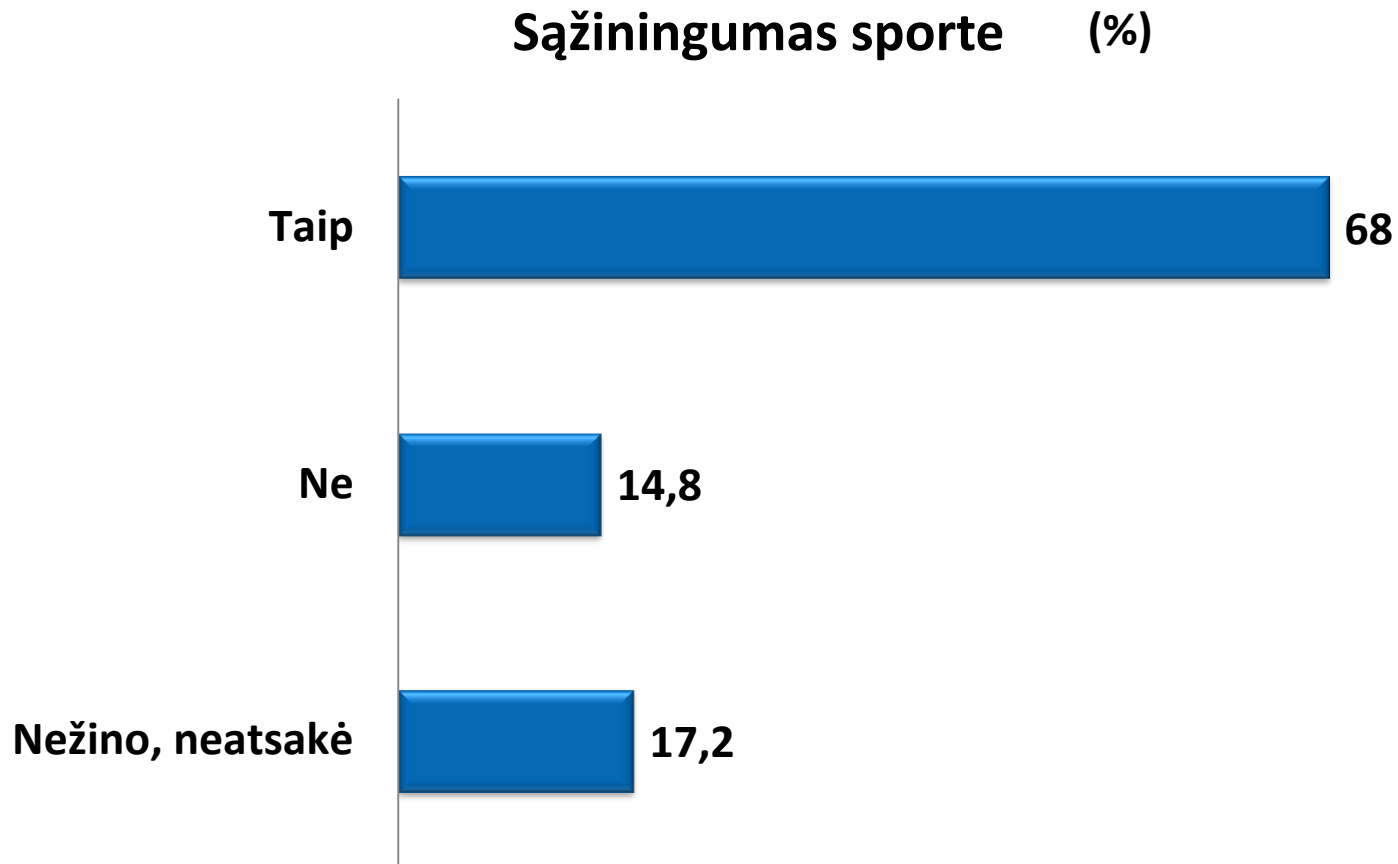

Futbolo (%)

Sąžiningumo svarba sporte

Ar Jums svarbu, kad sportininkai žaistų sąžiningai, t.y. nesusitartų iš anksto dėl rungtynių eigos arba baigties?

Sąžiningumo svarba sporte

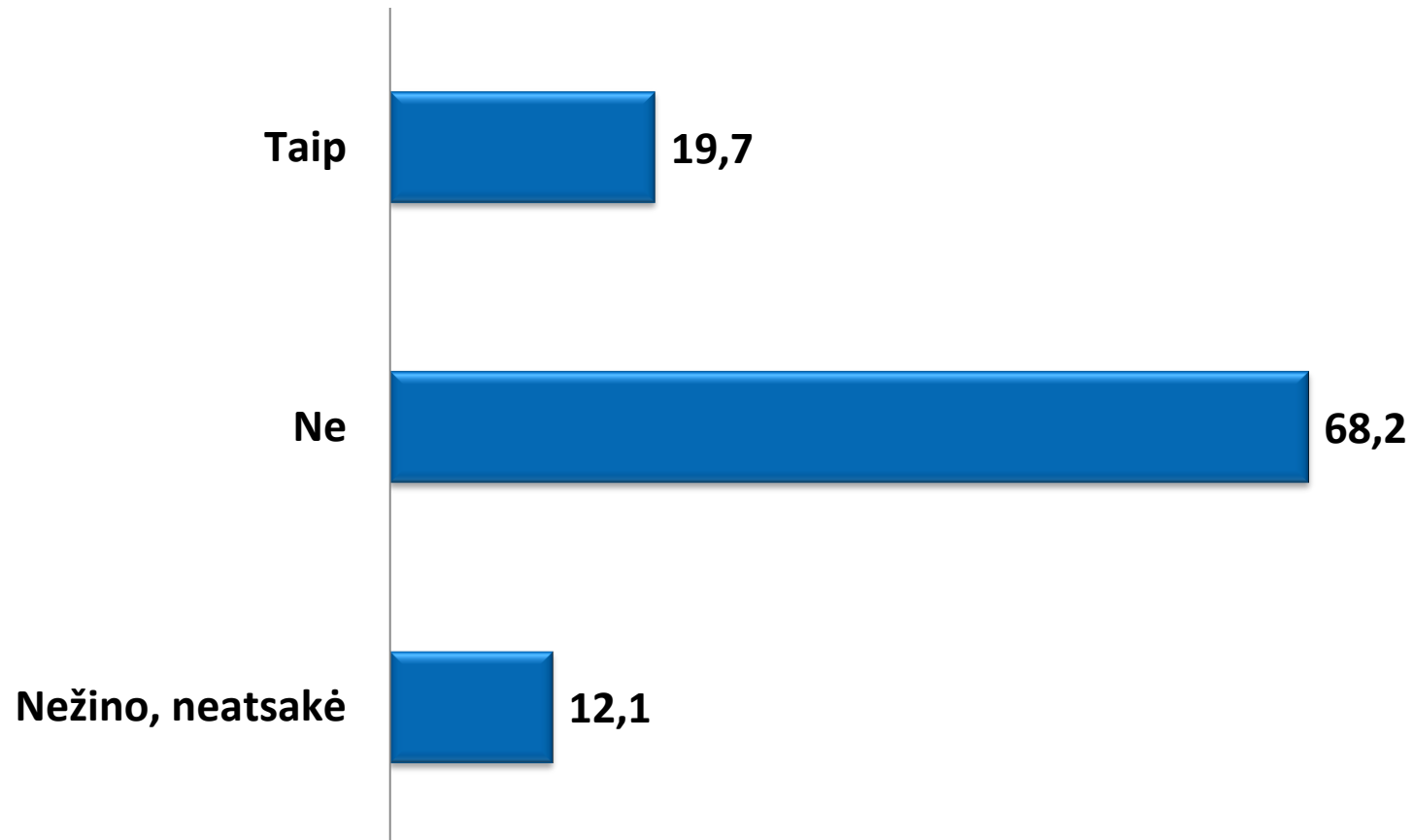
68 proc. apklausos dalyvių yra svarbus sąžiningas sportininkų žaidimas nesitariant iš anksto dėl rungtynių eigos ar baigties. Sąžiningumo sporte svarbą dažniausiai minėjo vyrai (81 proc.), jaunesni nei 50 metų asmenys (atitinkamai 30-49 m. amžiaus grupėje – 76 proc., 15-29 m. amžiaus grupėje – 73 proc.). Taip pat sąžiningą sportininkų žaidimą dažniau mini gyvenantys didmiestyje ar mieste apklausos dalyviai (po 70 proc.).

15 proc. apklausos dalyvių sąžiningas sportininkų žaidimas nėra svarbus. Tokia laikysena būdinga moterims (19 proc.), 50 m. ir vyresniems asmenims (18 proc.) bei gyvenantiems kaime (18 proc.).

17 proc. apklausos dalyvių neturėjo nuomonės šiuo klausimu.

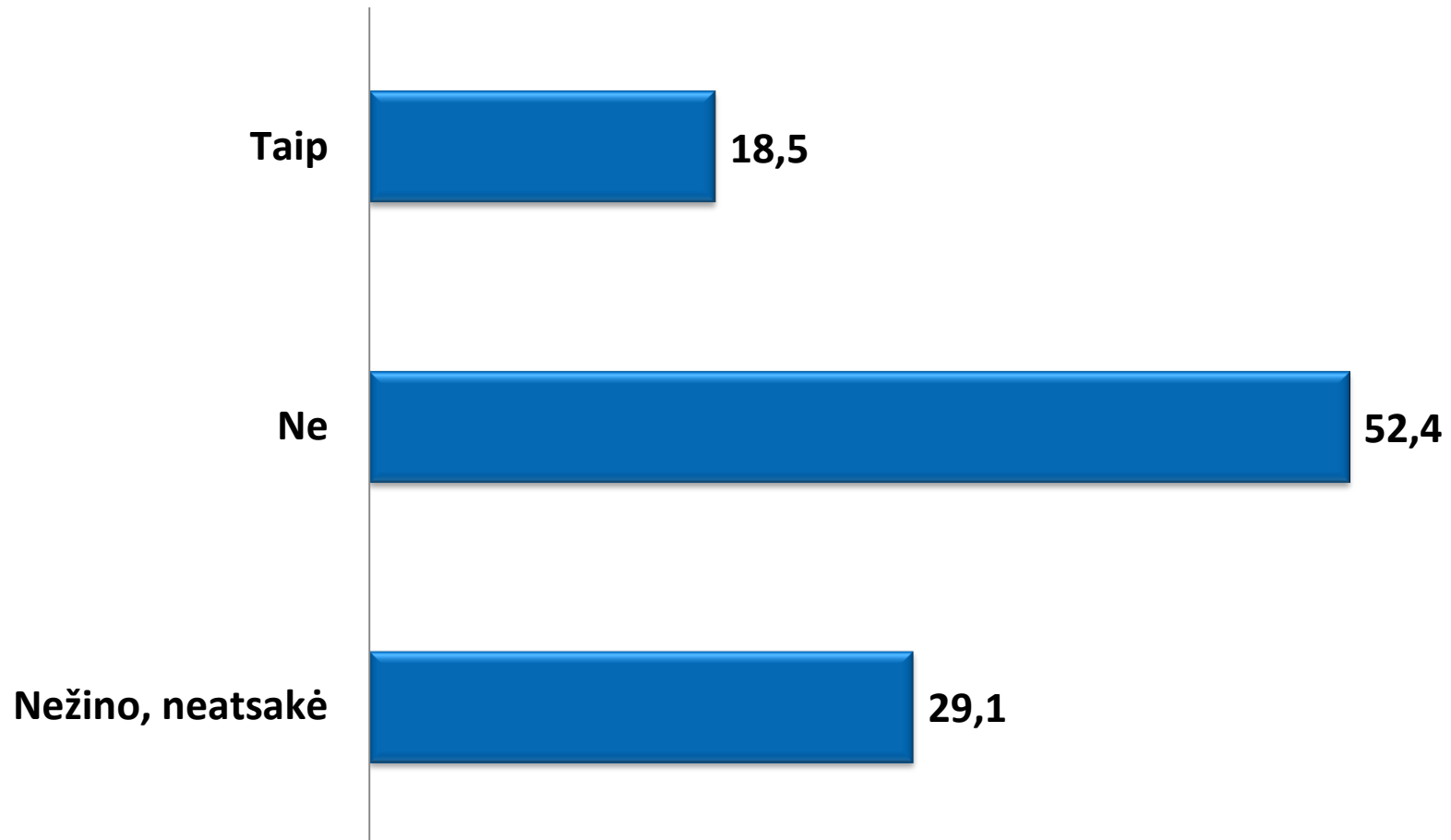
Sąžiningumo svarba sporte

Ar Jūs esate girdėjęs (-usi), jog susitarimuose dėl rungtynių eigos arba baigties dalyvautų Lietuvos sportininkai?

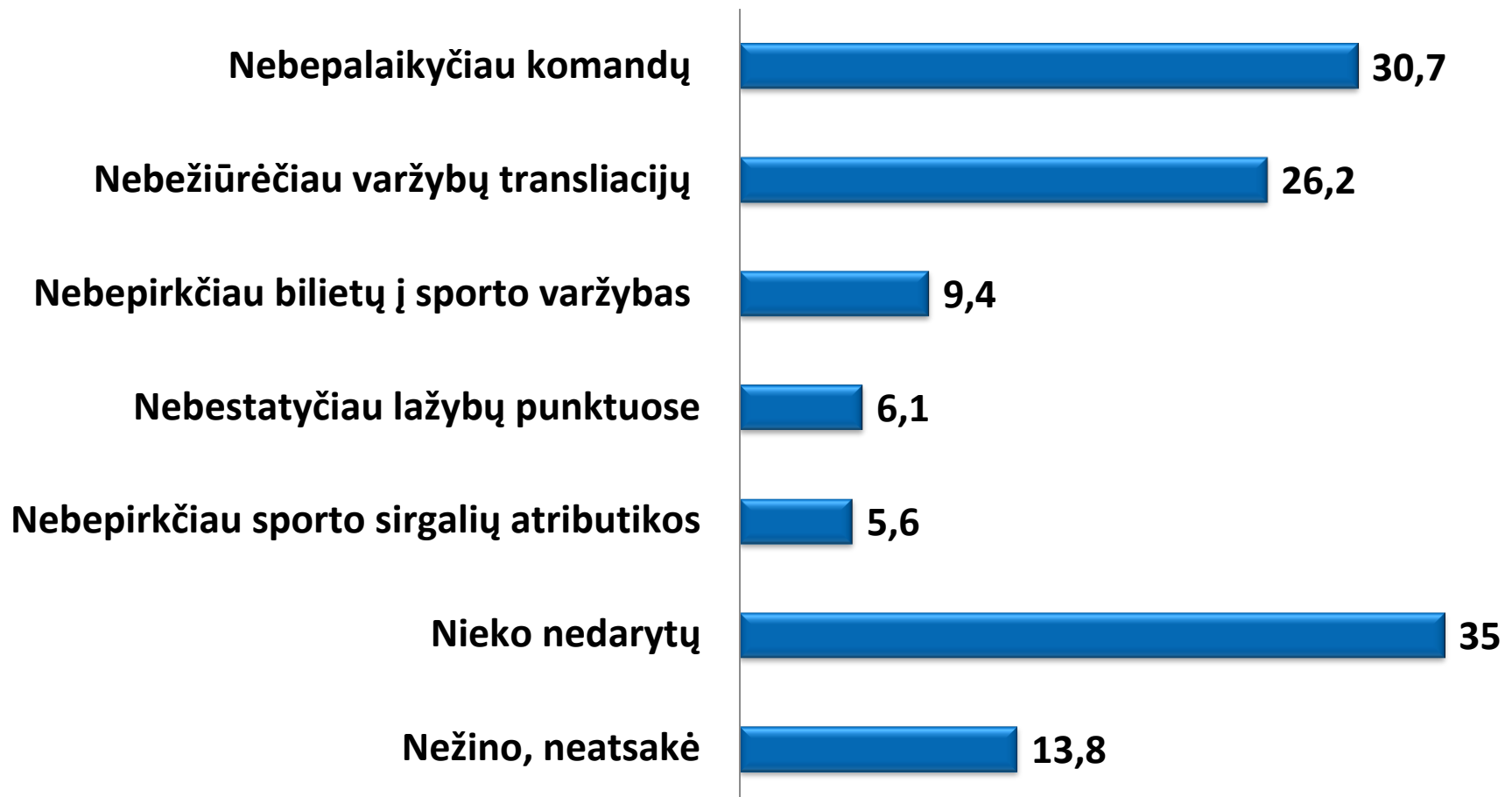
Sąžiningumo svarba sporte

Kaip manote, ar Jūs galėtumėte atpažinti nesąžiningas rugtynes, t.y. tokias rungtynes, dėl kurių eigos arba baigties yra susitarta iš anksto?

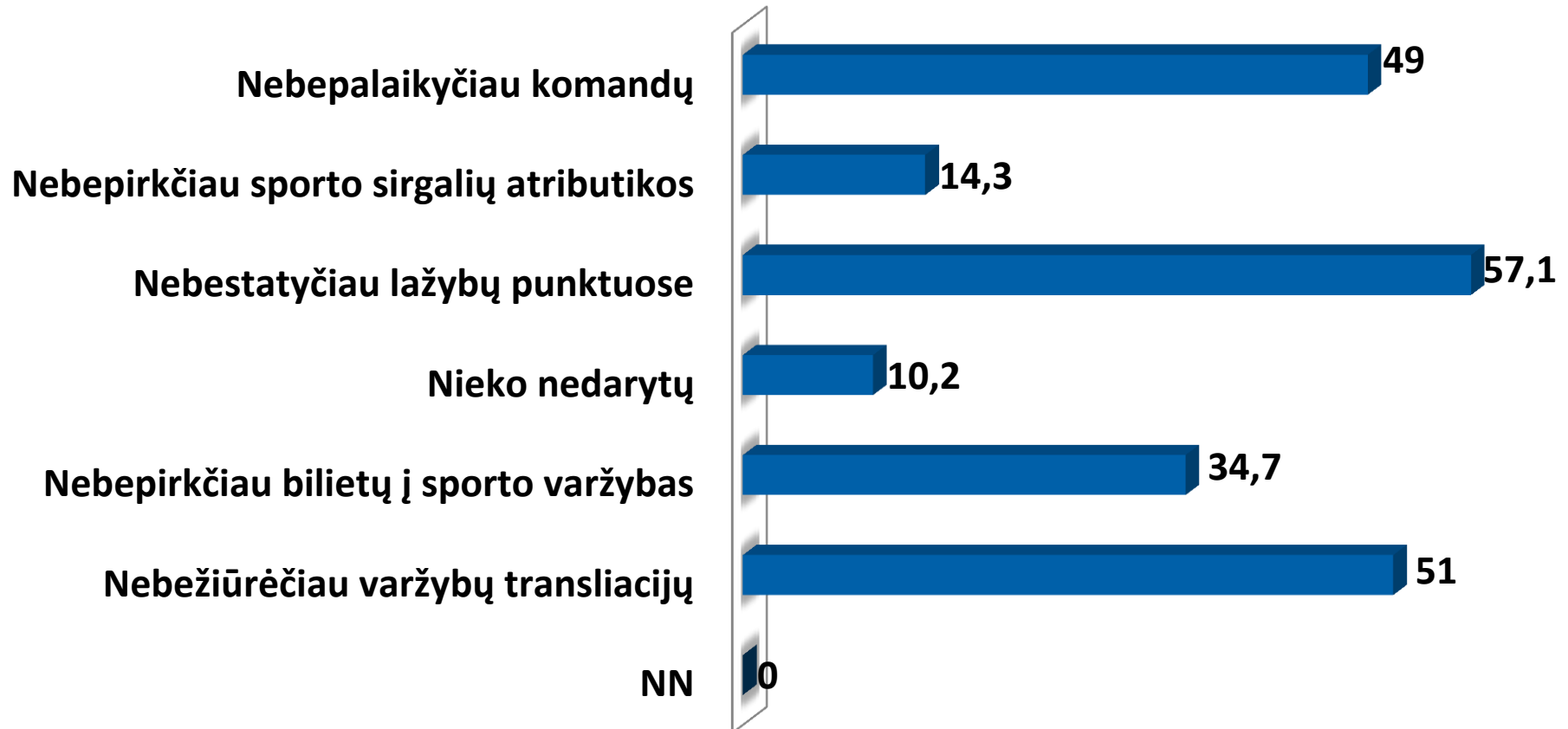
Sąžiningumo svarba sporte

Kaip Jūs elgtumėtės, jei sužinotumėte, kad sportininkai žaidžia nesąžiningai, t.y. susitaria iš anksto dėl rungtynių eigos ar baigties?

Staćiusių lažybos punktuose respondentų elgesys esant susitarimams dėl rungtynių eigos/baigties (N=49)

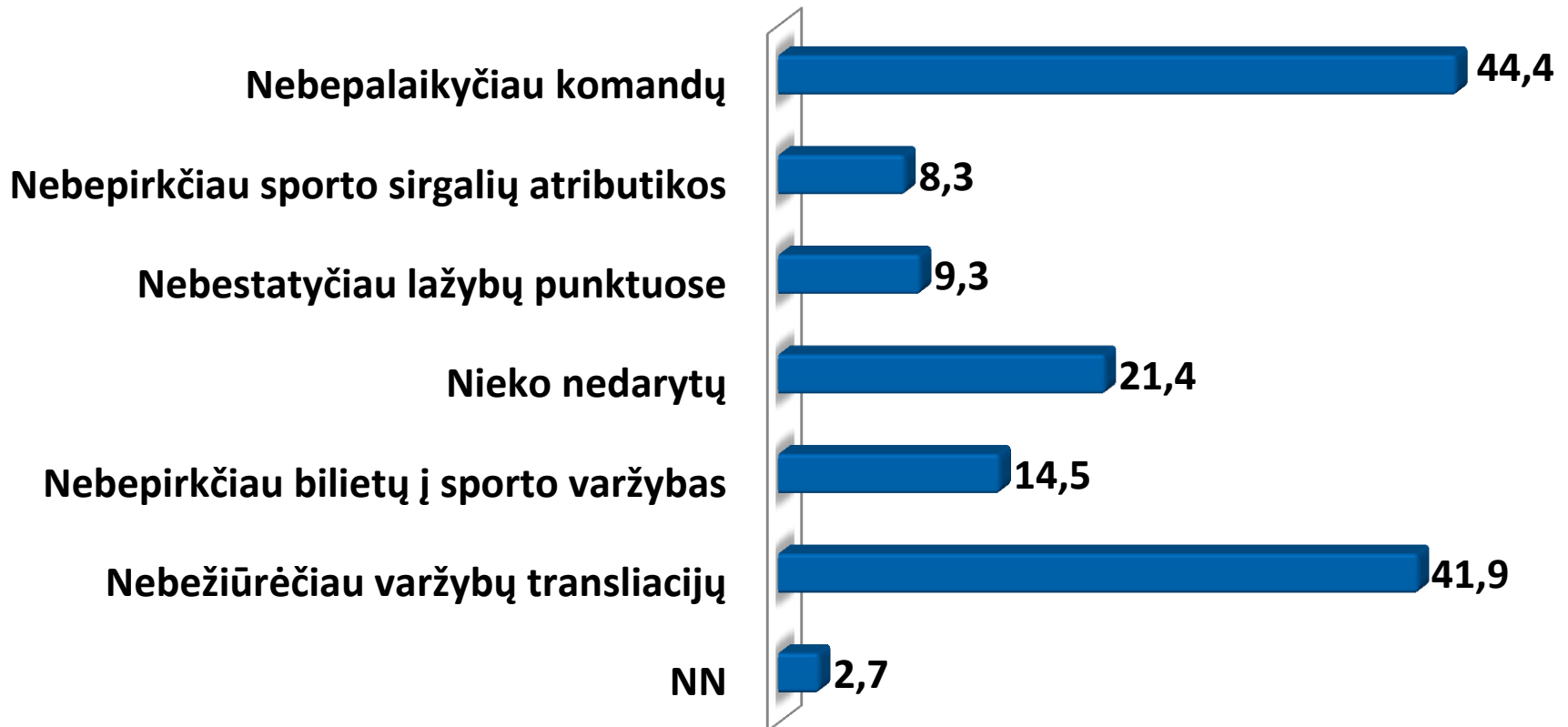
Per 3 metus...statėte lažybų punktuose (%)

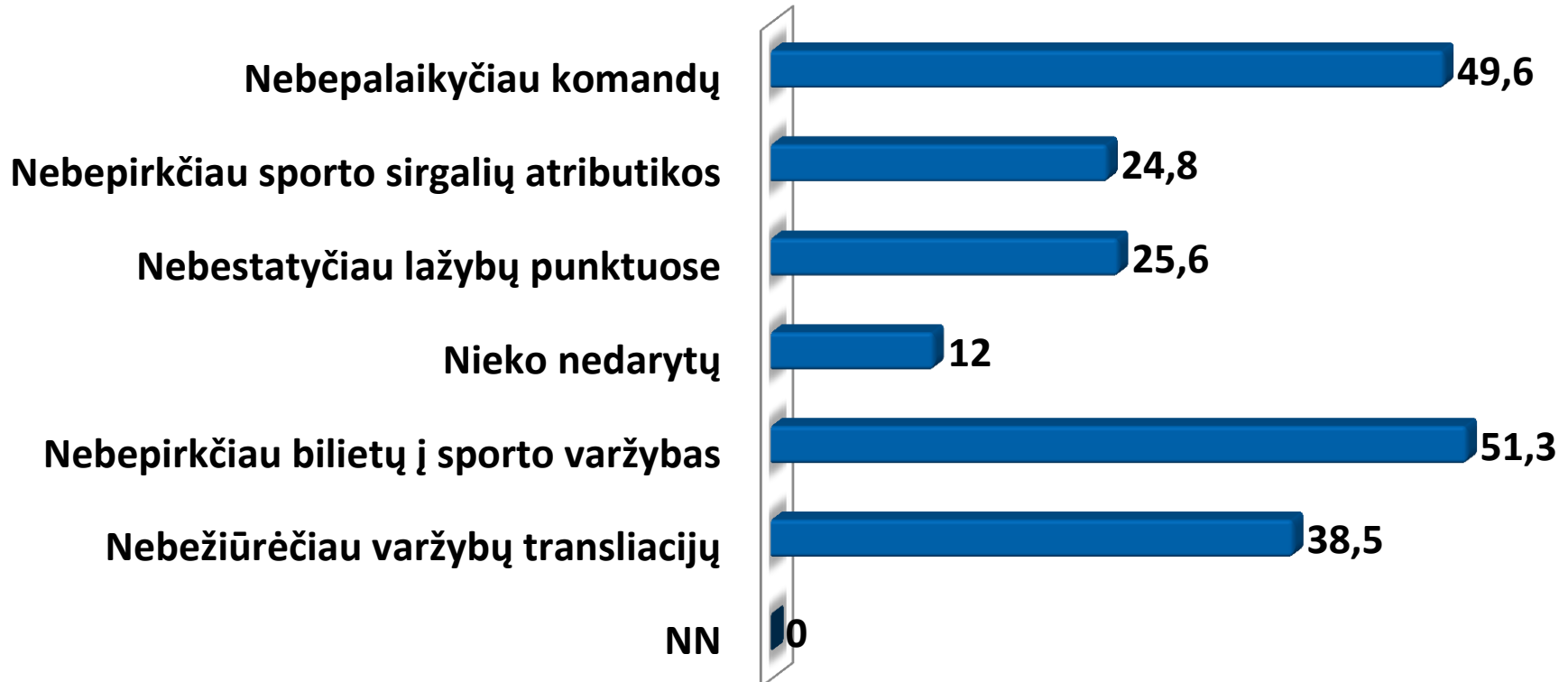
Žiūrėjusių varžybų transliacijas respondentų elgesys esant susitarimams dėl rungtynių eigos/baigties (N=518)

Per 3 metus...žiūrėjote varžybų transliacijas (%)

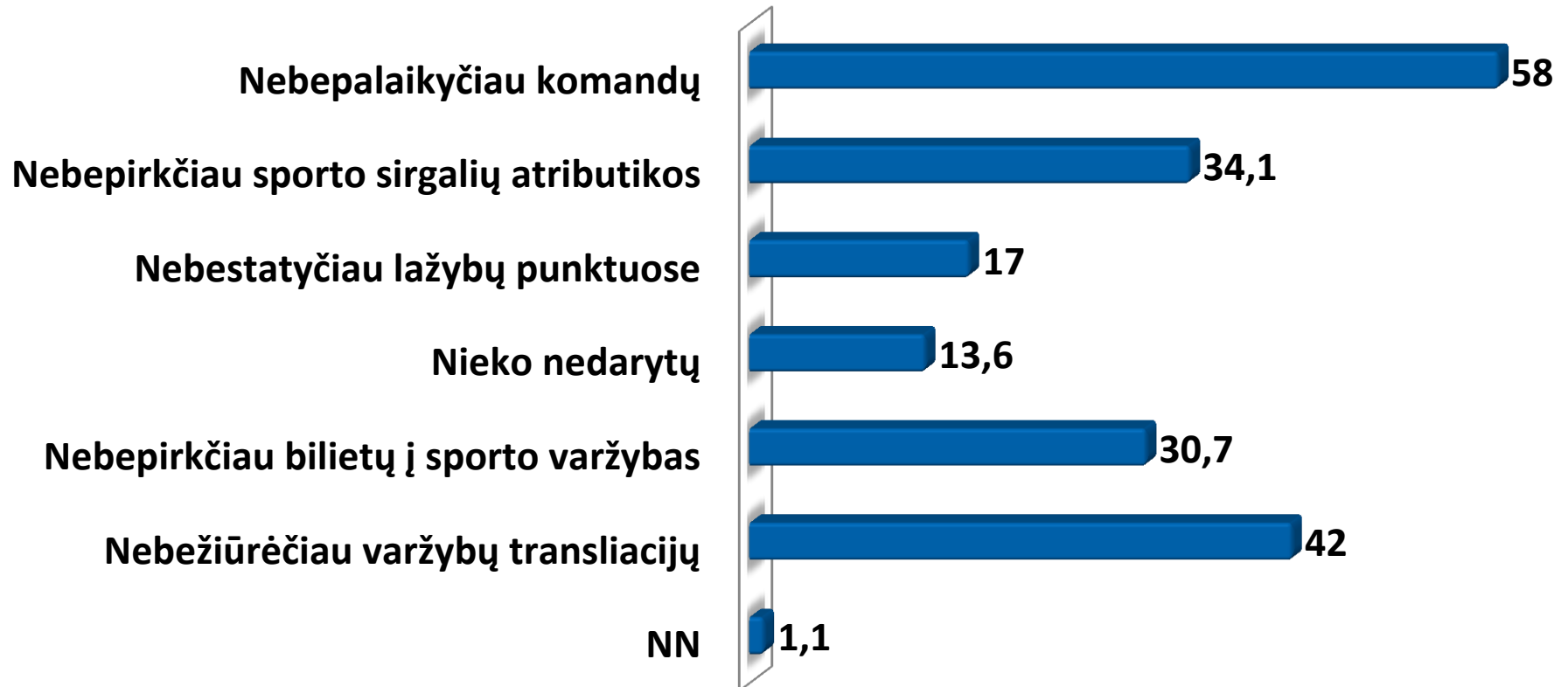
Pirkusių bilietus į sporto varžybas respondentų elgesys esant susitarimams dėl rungtynių eigos/baigties (N=117)

Per 3 metus...pirkote bilietus į sporto varžybas (%)

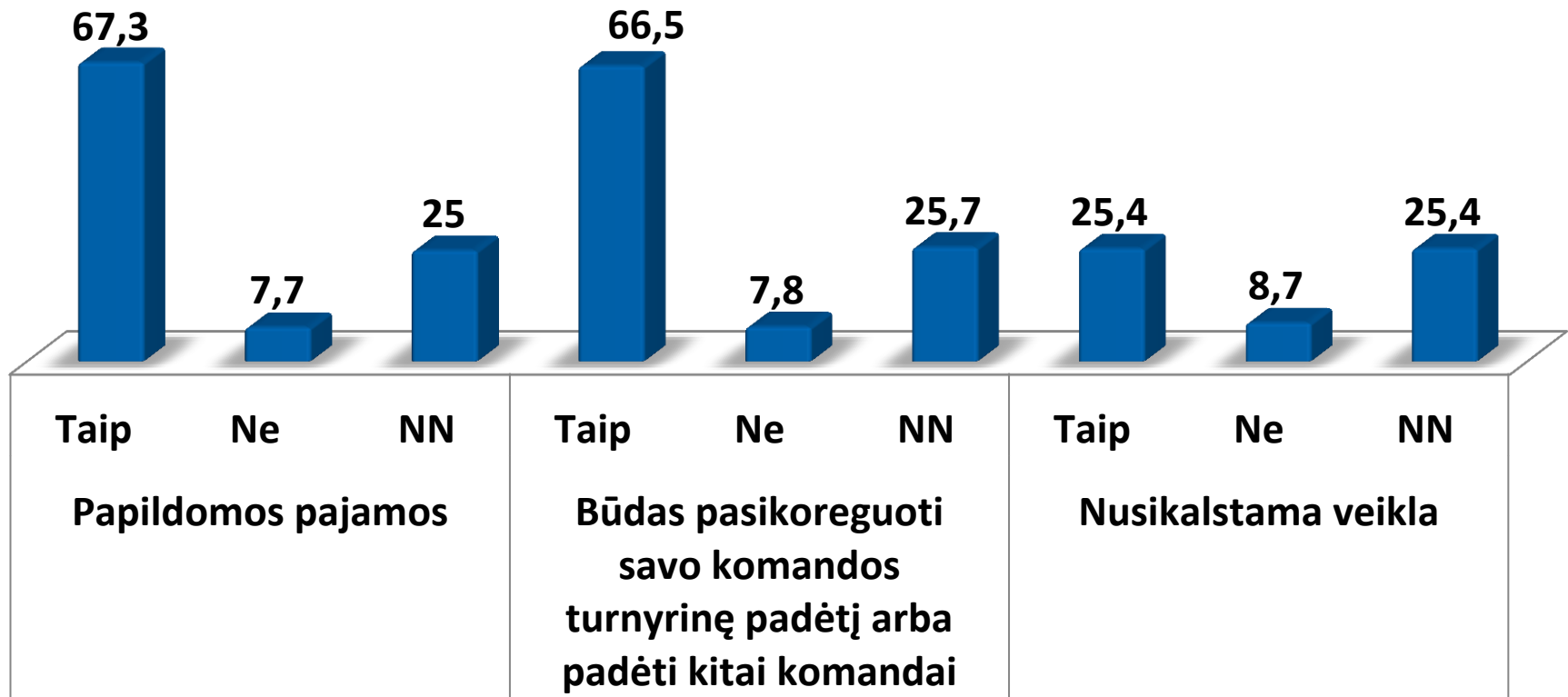
Pirkusių sporto sirgalių atributiką respondentų elgesys esant susitarimams dėl rungtynių eigos/baigties (N=88)

Per 3 metus...pirkote sporto sirgalių atributiką (%)

Sąžiningumo svarba sporte

Kaip Jūs manote, ar susitarimų sudarymas dėl rungtynių eigos ar baigties yra...?

LT sporto problemų sprendėjai

Kam, Jūsų nuomone, tenka atsakomybė sprendžiant nesąžiningumo ir korupcijos problemas Lietuvos krepšinyje ir futbole?

